

УДК 378.4(477.54):929 Каразін (082.2)
ББК 74.484.(4УКР – 4ХАР)Д Каразін
К 21

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 9 від 08.09.2014 р.)*

В. Н. Каразін. Діалоги у часі й просторі : дослідження і матеріали / уклад.
К 21 О. І. Вовк, С. М. Куделко ; наук. ред. проф. С. І. Посохов. — Х. : ХНУ імені В. Н. Ка-
разіна, 2015. — 272 с., 16 с. іл.
ISBN 978-966-285-047-5

Видання містить статті та екстракти досліджень про засновника Харківського університету Василя Назаровича Каразіна (1773 – 1842), що вийшли друком протягом XIX – початку XXI ст. Для публікації було відібрано найбільш вагомі твори даної тематики. До них додано фактографічні та історіографічні коментарі, а також ілюстрації. Видання розраховане на усіх тих, хто цікавиться історією вітчизняної науки й освіти, історією Харківського університету та особистістю В. Н. Каразіна.

УДК 378.4(477.54):929 Каразін (082.2)
ББК 74.484.(4УКР–4ХАР)Д Каразін

ISBN 978-966-285-047-5

© Харківський національний
університет імені В. Н. Каразіна, 2015
© Вовк О. І., Куделко С. М., уклад., 2015
© Дончик І. М., макет обкладинки, 2015

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

В. Н. КАРАЗІН.
ДІАЛОГИ У ЧАСІ Й ПРОСТОРІ

ДОСЛІДЖЕННЯ І МАТЕРІАЛИ

Харків — 2015

ЗМІСТ

До читача [ректор, академік НАН України В. С. Бакіров].....	4
Від укладачів.....	5
Список скорочень.....	6
Каразин Ф. В. Письмо Филадельфа Васильевича Каразина об отце его.....	7
Герцен А. И. Император Александр I и В. Н. Каразин.....	15
Данилевский Г. П. Василий Назарьевич Каразин (с 1773 по 1842 г.).....	27
Лавровский Н. А. Василий Назарьевич Каразин и открытие Харьковского университета.....	35
Абрамов Я. В. В. Н. Каразин (основатель Харьковского университета). Его жизнь и общественная деятельность [экстракт].....	56
Багалец Д. И. Просветительная деятельность Василия Назаровича Каразина.....	61
Трифилев Е. П. К биографии Василия Назаровича Каразина. Попытка бегства за границу. Эпизод из истории царствования Императора Павла.....	84
Тихий Н. И. Кручик теперь (описание поездки в бывшее родовое имение В. Н. Каразина в 1903 г.).....	93
Базанов В. Г. В. Н. Каразин и Вольное общество любителей русской словесности.....	100
Хотинский Е. С. Василий Назарович Каразин — естествоиспытатель и технолог.....	118
Слюсарский А. Г. Роль В. Н. Каразина в основании Харьковского университета и в распространении народного просвещения.....	129
Лавриненко Ю. А. Відродження в боротьбі з «аракчесьщиною» в Україні.....	147
Лисяк-Рудницький І. П. Каразин і початки українського національного відродження.....	154
Болебрух А. Г. До характеристики світогляду В. Н. Каразіна.....	169
Лосиевский И. Я. Литературное движение на Украине в 1800-х — 1825 гг.	181
Березюк Н. М. Достойные своего рода (к семейному портрету Каразиных).....	192
Станчев М. Г. «Этнические образы» В. Н. Каразина в истории и историографии.....	207
Дерменджиев Х. Декілька слів про відновлення гербу знаного болгарського роду Каразіних.....	218
Зарицкий П. В. Эксперименты по «алмазотворению» В. Н. Каразина и К. Д. Хрущева и синтезу алмаза других наших земляков.....	221
Лапина М. С. Василий Каразин — поборник православия и просвещения.....	225
Страшнюк С. Ю. Василь Каразин та Перше сербське повстання 1804 — 1813 рр.	237
Посохов С. И. «Непонятный» versus «непонятый» В. Н. Каразин: комментарии, ремарки, апология.....	248